Caja C-12 bis
R. 30910

Pequeño Catecismo
Copto

Archivo del Colegio de la Comp.
de Jhs de Granada

9

Està este libro escrito en Lengua Coptica, o Aegyptiaca

N. de E.

es del Archivo de la Compª de Jesus de Granada

Ի յարութիւն գերեզմանէն։

Մեծատն ղազարի օրինակն։

Մ։ ղուլթըքն ան Նէրսէսի Շնո
հայրէնի ասսացեալ պարիւպ ...
էց ուղայ փառաց։

աւատոյ լեռ ստուածանի
մեւերկիր դաղանե
մեզ հայրեւորդեւ
...բ հո գի անեղեւանմահքեն
ութի։ տարածիչ հրե
շտակացն մարդկային
...եւամենայն եղեւ ըղեւորդմե ա
...ոքնարարածոյն [illegible]
աւ աստոյլ [illegible]
...րկիրդա դանեւմ քեզ։ [illegible]
[illegible] ...յնի [illegible]

ա

եւ բոլոր դուԹին եւ միածուԹին.
Ո՛րպէս լուսոյ եւ հալածիչխ
ատւարի. Հալածեալ հոգւոյ
խնդրոց խնդաբերեալց եւ զանգիտ
ուԹեանն. Ի շնորհօք որեա
զմիտսն իմ ամենայն յայսմիկա
զօԹել քերթել հա ձոյս Սուրբ
ուն իւրեն զխնդրոր ածախն:
✠ Սուրբ ողորմեա ինձ բազմա մեղ
Հայր երկնաւոր ամ ձեռաք
տրդաւոացելոց զորդիդ քո ս
զէն իննդիր մարդեղէն շնորհ
✠ Մ՛եղայ յերկինս առաջի զ
անփոյթ զիս որդի գոնանալ որդ
եւ եւ եւ եղիճ ըոյ ատ մ
... ...
ա

…ացայ մերոյ և ողոր մեռաքրաւ։
Մուծ ի պ̃յ ա̃ծ ճըշմարիտ որի
…ռեար հեցար ի հայրականն ծոցոյ
…և առեր մարմին ի սրբոյ կուս
…ջեն մարիամայ վասն մերոյ փրկ
…ութե խաչեցար և թաղեցար
…և յարեար ի մեռելոց և համբ
…արձար առ հայր մեղայ յերկին
…և առ աջի քո յիշեա զիս որպէ̃
…աւազակն յորժամ գաս ար
…այութե̃ քով ողորմեա [illegible]
…ուսի պ̃յ ա̃ծ ճըշմարիտ որկ
…րկ յորդանան և ի ձե̃ռ [illegible]
…է և լուսաւորեցեր զխաւարեալս
…Թը տ̃ը [illegible] մեղայ յերկ
…[illegible] և առաջի քո [illegible]

ա̃ 3 Ը մեր

մեռանին ած այնն հերովդէս որ...
պէս հերոդէն եղու օրգաւ ուա...
քեալսն եւողոմն։
Մ՟ նեղ ընկութեան մեղայ քե...
զմտօքն մով քհրդ․ սով եւ մարմ...
ով խմով մի յեշէր զմեղսխմա...
սալ իմս վ̅ս անուն անդ քրու...
ա̅ծյ եւ ողորմեայ.ք։
Ն՟ նսօղամենայնիւ ոյս քեզ...
ըր հոգով բանիւ եւ գործ...
զերձեա զձեռագիր յան ցանս...
իմոց եւ գրեա զանուանիւ ...
ու Թն կենաց եւ ողո։
Ո՟ ամօղդ աղանեց մեղայ քե...
... եւ անկանայ գիտութեն...
... թողութն ...
6 ...

մեղաւորիս զոր եմ ընդունելն
ուապանին մինչև ցայսօրս
ղուցե Հեմնաւաջի ած ու թե
դ. քո զդա յարա նոք խնդ.ք և
մ անդաւոք մարմնոյս և ող
որմեա։
Մ՛ենա խնամ տր դ.իր պահա ✝
պան աչացխնոցդէրկնւղքո ըր
չևս Հայել յարաա եւանկան
ւաց խնոց ըշախ որ ձեւլ զրամա
րութե և ըերանոյ խնոյ չխօ
ելատութե և սրտի խնոյ ոչ խ
ր Հել զ չարութին և ձեռ
ց խնոց ոչ գործել զանն
թին և ոտից խնոց ըգնալ
ճանապար Հս անօրէնութե
4

այլ ուղղեա զշարժումն մտաց
իմոց եւ ըստ պատուիրանաց
քո յամենայնի եւ ող։

✠ Հուր կենդանի ի քեզ զհուր
սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր
բորբոքեա յանձին իմ զի այր
եսցէ զաղտեղութիւնս եւ սր
բեսցէ զխիղճ մտաց իմոց եւ
մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմո
եւ վառեսցէ զլոյս գիտու
թէ քրխարոի խնամ եւ ող։

✠ Իմաստութիւն հօր տուր ին
ձիմաստութիւն զբարիս խոր
հել եւ խօսել եւ գործել առաջի
քո յամենայն ժամ եւ ի չար խոր
հրդոց եւ ի բանից եւ ի գործոց

8 ժա

արքաւորութի̅ եւբեմեւեայ
ոգին խմզատակա չիօրմահունեւ
զերկեւղ գեհեննին եւ ըղձեր
արքայութեն զի զղջացայ ց
խմեղաց եւ գործեցից զարդա
րութի̅ եւ ողորմ։
Աղբեւրանմահն թե̅ աղբեր ✠
ացոհի սրտէ խմմէ ատտա սուա
ապաշխարու թե̅ որ պէտպուն
ըն կին զկլուացեց զմեղանձին
խնդ յառաջ քանզելանենն իմ
յաշխար հես եւ ողորմեա։
Մար գ եւ իջողոր մաւ թե̅ պարու ✠
եւ եա ինձ ու ղղանկաւ [illegible]
ով եւ բար իբզործով [illegible]
[illegible] եւ ապեւան քօհապա[illegible]
Ա [illegible]

դալ առ քեզ և ողորմութեամբ:
Նարէ բարերար հզօր շնորհեա բա
րդ յանձնաւորացես զիս քաղ
ցրուեցէքաւ անդէլ զհոգի խմ
և անխաւով անձն ցանել ընդ չա
րու Թէ այսոցն որէն խնէր քո
երկ նեցևողորմեայ:
Ողջ ճշմարտութեան արժանաւոր
եադհոգի խմաւ բարձաւ Թէտեւ
անէլ զ լոյս փառաց քոցեկոց
մանաւորն և հանդչել յաւս
ով բարեաց յօթեվանս արդ
արոց մինչև յօրմէծ էզ լոյս աւծ
ան քո և ողորմ:
Աստուած ոդաարդաար յորժամ
դաւադիրաւոք հօրդատէլ զկէն

12 դան

դանեաւ ըղձեռուեալս միմոան
եր եղաստատան ընդ ծառայ
ես քո այլ փրկեա զխպաւխոնեն
ակյան Հըրոյն եւ ըսելի արաւեձն
զերա Նաւեա կոչումնարդար
ոցն յերկնից արքայութենն նա

ղորմե։

Մ. Մենողորմ տէր ողորմեա ամէն
Հաւատացելոց ի քեզ խնոց եւ
ստա ըստց ծանօթիցն անծան
օթից կենդանեաց եւ մեռելոց
ըսնորհեա եւ Թըշնամեաց խնո
եւաստեպեաց զԹոզուԹէ որպէ
ւխս յանցանց եւ դարձո զխոսա
Խղձարեցն զորունեիս մառնեսնդք
ողորմուԹե քումարժենեաց
ոնեւ ողորմեայ։ 13 մյան

Փառաւորեալ տէր ընկալ զաղ
աղախնի ծառայիս քո և կատար
եա խնդրելիս խնդրուածս իմ բա
րեխօսու սբ ածածնին եւ յվ
աննու մկրտչին եւ սր բոյնատ
ք ն նախավկային եւ սբ
Նգրի գրգր մերոյ լուսաւորչին
եւ սրբոց առաքելոցն եւ մար
գարէիցն եւ վարդապետացն
եւ մարտիրոսացն եւ սրբոց հա
յրապետացն եւ ճգնաւորացն
եւ կուսանացն եւ ամենայն սրբոց քո
երկն առորաց երկրաւորացն
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ամէն

Նկալ քաղ ցրութեա
մբ մեծ հզօր ըղ դաշն
աւգողխաղաղապաշտանս մեռ
նիր գթութեան առ այս
կատարեալս գիտնոց փափագանս
[illegible]մանեան պարգև՝ գիտութեան
տխրութեան։

Նարձ յինքեան որոյ մեծ զանուն
[illegible]ելի ծանրութեան անձրևաց
[illegible]եա հնարաւորագործաց ու կր
[illegible]թութեան առաքեալ միշտ յաւիտ
[illegible]ղ ըղխաէ ողին հաճութեան
[illegible]ցաղերն աշխարհին զմիլէ լր
յն մառա խաւար։
[illegible]նքեա կեցուցէ զկորուսեալս
[illegible]թ այց մեծին ցուցեալ ծ[illegible]
[illegible] ան[illegible]

տեւս զմիքընոտղին չար զքառմուն
սխոտրաականեա ան քննին զմարդ
ող իմ ռխմն ցմուննս ամեաղրեա.
քո անուն ամէր զ լուս ան ցոյց
եւ ըղ յարկիս.
✠ Պար մի ակեան քոճէ ուամէր զու
ուսաաաաղ առաջարկս զըծա զր
եա քնարեամէր զմու տասեմոց
սենեկիս կեր պայցն զքոնշամ
զիհեաս եկից մաղթողիս ամ
ացն քաջոխ ըղհան զըանն
անախշտխս.
✠ Սաք ըէս ցեսի հաղըեցգծա
ծկարան անկողնոյս պահեսջ
եսքո կա մօքր զպատուապետն
ձեռքոյս ամէխարք. սխարքն ցկ

…ղ. քո շնորհքն շունչ մարմինս որս
…կայցէ. ացես շրջանակ ըզ պար
…օրութ. երկնայնոյ կարգեացն
…ինդ խմբընդ. դէմքեւացն դաս
…ու. տուր հան գիստ ըերկրու
…թեամբս հա հանգչս նիրհ
…մանն իխո րութե գեշերիս.
Նարե խոստութիք հայ ցուած ✠
…ւոց սըր ըոյ եծ ածնիդ. և սամին
այնըբնարերըց.
Նմո փեալ պարուրեա ըզպ ✠
…ատու հան տեառ. թեցս ըզըա
…ւայբանայցս խմաստից անձար
…ոքուրե լըզէ տեղ մամբ իծ պակ
…ան խուռլուեց կեն ցաղական
…կըզըապըն ևց անըջակամ երաըըց
…ս 17 խօղ

խօլականաց ցնորից յիշատակ
աւ քո յուսոյդ անվն ատե
պաշտպանեալ:
✠ Նուաթանեալ վերատեսչինն ը
անէ ծանրութեց ամենա զզա
ատ արթնութբ հողէ նորոգ զու
արթութեբ իջեզ առ ձանայ
եալ:
✠ Օ այս ձայնիւ թանաց ըու
մամբ հաւատոց քեզամին ա
նեալ թագաւոր փառաւոր
ձաւնից փառ. աբա նողաց երկ
ազաւ մարխմբից երգել ցեա
յերկինս առաքել զհոգու փա
ռաւորեալս յամենայն արա
ածց յաւխտեանս յաւխտենից
ամեն.

18 ոք

Աղբիւր կենդանւոյ
ա̃հնեալդ յանմահ
յին հօրդ ահաւորի
անքննին ծնունդ:

…րակարանս յառ երկնաւոր
…նչ որ ի ծագել անպատուեր նշ
…ու լից յորոր մուեր դ.քո փառ ց̄
հալինմեղ.քհայ ածինդ.ե.ք ղ̄ն
…իմայնցանք և զին կապանք իս
…րոականս շղթայ.ք կենդանեա
ծնիս մահացեալք:

…ը շկիս հարուածք ողջան
…ան վէր.ք բաու նիս աղաչկանու
թիւնք

…եղիսան աղխրութիք նաւ
…անցին հեծութիք փախնու.իս

19 ան.

տուարն մեկ նէ մեղն մերձ խմ
ուախտուղըն փառաւորն մը ուայ
այս առ ի աղջամուղըն մերձենայ
մուԹն զընայգեշերըն տարադ
խաղաղնայն.

✠ Զքանեան չարի քն հալածի
յուսա հաստուն.քնև Թագա
ւոյց էձեւնքո ամենակարքա
չդ ամենայնի որ ուշեկերկրո
անեւ զմարդկան հոգիս այլ
ե ցուցանել.

✠ ՍողինձգանԹիս չարիանիմա
զուամորք մուԹէդ.քոզիդ.ամ
այծ՝ս յերկնի անձառ եկ
րի անզննինիս տարր գոյից
յերը ծագայ աշխարհէ։ սկ

20 գըե

…ղծ ամենայնիւ յանձն ամէնը
…նմբ ա՟հնեալբար ծունկս եւ ք
…զընդ հօր եւ հոգւոյդ սրբոյ
…կայելէ փառք յաւիտեան անս
ամէն.

Երգ Յարութեան կերպ
ին Հեծուսերջէ մի
սսացել.

Մծ դթութ մեր
կութե եւ որբ
մութե քաւ ութե
ե եորդութե ըմշ
ութե եւ առն զնութե յուսա
…որութե եկեղեցւոյ թագաւորութե
…ան մահուն
Հ ջէշ

Յիշեա զիս յորժամ գայցե
ար քայութբ քո ահաւոր հզօ
բարերար եւ ամենա ստեղծ
դա նի գովեալ ամենակատա
մերձի հեճութի համայն ե
ելից ընդ խաչ եցելոյն ընդ քե
պաղատանիմ որոց ըմ բռնեալ
քո եւ ոչ կապեցեալ ոչ կախեա
եւ ոչ բեւեռեալ ոչ կռփեալ յա
ուն մեծիդ եւ ոչ անարգեալ
ըլ լկեալ եւ ոչ նշկահեալ ոչխ
տանկեալ եւ ոչ մահացեալ եւ ա
քայութե արդարոց մասնաւն
կոչեաց լուսո՛ արժանի ցուց
ալ խրատուամբք ուխտի երդ
ակնածա. ամենայնիւն արդ ե

...ղան փոփոխութն բարեացն
...ռուեցելոց փառաւորեց եր
...ռայոյս փրկութն հայրա լքել
...յս անհեալ անհեալ և դարձեալ
...նհեալ և զխս ընկալեալ սովին
...հաւ սաստով կանգնեալ իկոր ծա
...մանեցուցանե րաար բժշկեա իհ
...ւան դութեցս ախտից որոր
...մած յեղերայց մահուս դարձց
...քս իկեանս կենդանութեքն
...ւես կեցոյ ընդն մխիթարութն
...ւթի անձ ։ Նմբ մեռուելոյս կե
...դան ախտան շունչ ընծայեցոյ
...յարութի կեանք անմահու
...թի անապական բարութի անս
...պառշնորհ անփոփոխ ներող

ութի ամենազօր ձեռնամ
ն իշխան միան ամենամերձ կ
մնացէր և փրկեցայց ցանկար
եւ միայն զԹուէ և որդւարայ
այց սա բանն ւ և վարդապա
քանար աստուայց մոռացիր զ
իւս չարե այն և անդամին հ
մարձեկեցայց առաստա ձեռ
եմ և անդէն իքեզ իմկ պա
թ ւաստեցայց փառաւորեայ
յամի յաւիտեանս ամէն։

Օրհնեցէք երկինք զՏէր աւ-
րհնեցէք և։
Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն ջու-
ք որ ՚ի վերոյ երկնից զՏէր։
Օրհնեցէք զաւրութիւնք
ն արեգակն և լուսին զՏէր։
Օրհնեցէք աստեղք երկն-
ից անձրևք և ցաւղք զՏէր։
Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր
և ջեր զՏէր։
Օրհնեցէք ցուրտ և տաւթ
ցաւղ և ձիւնաբեր զՏէր։
Օրհնեցէք սառն և պաղ
եղեմն և ձիւնդեղք։
Օրհնեցէք տիւք և գիշերք
լոյս և խաւարք։

Ցու. ✠ ✠ 25 սրհ

Օրհնեցէք ամպք և փայլ-
ատակունք և երկնից զՏէր:
Օրհնեցէք լերինք բլուրք
և ամենայն բոյսք երկրի զՏէր:
Օրհնեցէք աղբիւրք ծով-
և գետք զՏէր:
Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայ-
տառք որ ՚ի ջուրս Թռչունք
երկնից զՏէր:
Օրհնեցէք գազանք և անասու-
նք և որդիք մարդկան զՏէր:
Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏէր ա...
Օրհնեցէք քահանայք զՏէր:
Օրհնեցէք ծառայք Տեառն զՏէր
Օրհնեցէք անձինք և շուն-
չք արդարոց զՏէր:

Օրհնեցէք սբք և խոնարհ
սրտիւք զտր աւրհ։
Օրհնեցէք անանիա ազարիա
և միսայէլ զտր աւրհ։
Օրհնեցէք զարարիչն արար
ածոց զտրն տէրանց ըզթագա
ւորն թա գաւորաց զծնն աս
տուծոյ աւրհնեցէք գովեցէ
ք բարեբանեցէք զի քաղցրէ
զի յաւ իտեանս ողորմու թի
նրա ձ հե ալէլ ձծ յամ
ժամ։ Նկեալ քաղա մենեւքն
ան խաւարը կալթու զիկէ և առ
աքեալ կան եկեղեցի աղաչես
ցուք զմիածին որդին նը ըզտր
մերւ զփրկիչն յս քս որէ ն
✠✠ 2 27 ռօ

ուստի հօրինակն հրեշտակին եւ մեր
կեաց զերբս մին կուսածին իքաղ
ղեպացոց աննտի լուսաւորն եւ սո
ւորբ պահեսցէ զմիասմբր զինի
երբէք խաբեցուք մեք իմն
ղաց եւ ցան կուԹենէ աշխա
ր հի այլ արժանի եղից ուք
պահել զպատու իրանանք սա
նուլ զպահկն լուսոյ եւ կենացի
յանձին սմբր զոր խոսս ացաւ
սիրէ լեացիւ րոց Տէր շ մարկան
ած յո քս տրմեր կեցն եւ որդոյին։

Ձ օղեա տըր զ ցօղ բար եւբար
ողորմու Թե քո իմեղուց եւայ
յանձնիս մերշին նոց հոցի

28 յան

յանցանաց մերոց և փրկեա զմեզ
յաւետենական ի հրոյն արա
ար ժանի ընդ երիս ՟ոչ մանկո
ւնս և ընդ երանելի ՟ոչ վերջ
այսն աւրհնել ըզքեզ գովել
և ասել ա՟ծ քաւեա զիս զմեղ
աւորս և կեցո՛ զ՟ ամենայնաւն

Ահնու թ՟ի մարիամու ՟որ ա՟ծ ի՟նն

✠✠ 3 29 մն

Մեծացուցէ անձն իմ զտէր
և ցնծասցէ հոգի իմ աստուած
ով փրկչաւ՛ իմով։

Այցարար ՛ի վերայ խոնարհ
ութեն աղախնոյ իւրոյ այսու
հետև երանեսցեն ինձ ամենայ
նազգք։

Արար ընդ իս մեծամեծս հզ
աւրն և սբ է անուն նորա։

Ողորմութին արար ազգէ յա
զգ երկիւղածաց իւրոց արար
զօրութին բազկա՛ւ իւրով։

Ցրուեաց զամբարտաւանս
՛ի մտաց սրտից և քակեաց հզ
աւրս յաթոռոց։

Սխոնարհս բարձրացոյց զն

արօտս ելից բարութե՟ եդեմն
պտուղս արձակեաց ունայն։
Պաշտպանեաց խորանէն ծառ
այն եւրոյ յիշէ լոյն զոր ըմբռ
թն իւր։
Որպէս խաւսեցաւ առ հայր
ան մեր ընդ աբրահամու եդաւ
ակինք յաւիտեանս։
Աւրհնեալ տէր ած իմ հայրոյ
ցել եւ արար փրկութիւն ժողով
րդեան իւր։
Յորոց զեղջուր փրկութե՛ն
անեղուած թի ծառայի իւրոյ
որպէս խաւսեցաւ ըն բանիւք
սրբոցն որ յաւիտենից մարգ
արէից իւրոց։
✠✠ 4 31 ձր

Փ րկութի՛ ՚ի թշնամեաց մեր
ոց և ՚ի ձեռաց ամե ատելեայ
մերոց։
Ն ունել ողորմութի՛ առ հայ
սն մեր և յիշել զկտակ կարգան
սբ ութե իւրոյ։
Զ երդումն զորերդուաւ առ աբր
ահամու հաւր մերոյ տալ մե
առանց երկիւղի զփրկութի՛ ՚ի
թշնամեաց մերոց։
Պ աշտել զնմ սրբութբ եւ ար
դարութբ առաջի նորա զամե
ուրս կենաց մերոց։
Ե ւ դու մանուկ մարգարէ բա
րձրելոյն կոչեսցիր գնաս ցես
առաջի տն պատրաստել զճան
ապարհս նորա։ 32 ատա

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժող
վրդեան իւրոյ 'ի թողութիւն
ամենայն մեղաց մերոց։
Վասն գթոյ ողորմութեան նո
ւ մերոյ որով երևեցաւ մեզ
արեգակն 'ի բարձանց լուսաւ
որ ածունել զխաւար մեր։
Օւ ազել լոյս 'ի կլեոյ այնոց
իկ որ նստէ աք 'ի խաւարին և 'ի
ստուերս մահու ուղղել զոտս
մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութե
Տէր արձակես զծառայս քո
ըստ բանի քում 'ի խաղաղ
ութեան զի տեսին աչք իմ զփրկու
թիւն քո զոր պատրաստեցեր առա
ջի ամենայն ժողովրդոց։
✠ ✠ 5 33 ...

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց՝ եւ փառք ժողովրդեանք
ւմ իսրայէլի։ ։Քարոզ

Մե̃ զա̃ծա ծինն եզա̃մ նըսաբ
րէ խօս արաս ցուցան Հայ
եյեր կենս զի կամեցեալ ողոր
մես ցեւզը Թագեալ կեցու
ցէ զարար. ածսնուր ամենա կա
տէր եւ մեր կեցուողը։

Քարոզ զկնի մեծացուսցէն
կերկի աւուր։

Սան տք աւեղ]յս շնոու Թեւ
քանքե կարգու Թեզո̃ր աղաչե
ցուք Մ̃ ժողով րդեանս որք

34 մնա

...տանէն ելոյ դդր ունայնութենէ
...եցոյ զոր Ս ընդունելոյ զպ
...ղայս տաճս սոցա բաւս մեծի աղ
...րմնութենիւ բուսմզոր տաղս Ի...
...ս միաբան Ո ան ձեռամբ և զմե
...ղըր մեաց մեզոր ած մերումս
...ուես Թշրյմս յստոց քրած
...եր և քեզ վայելէ փառք իշխա
Ե ղիցի անուանն տն աւ
...րհնեալ եմ յայսմհետէ մինչև
...կեան Օ րհնեցէք մանկունք
...ք տէր և աւրհնեցէք զանուն
...տն Ե ղիցի անուն տն աւրհնեալ
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։
Յ արևելից մինչև ի մուտս յար
...կու աւրհնեալ անուն տն

✠✠ 6 35 յայ

յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան
ան։ Փառք եւ երկիր պագ գո
Թի հօր եւորդւոյ եւսրբոյ հոգ
ւոյն այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեան
յաւիտենից ամէն եւ յայսմ հե
տէ մինչեւ Տ րիտըօղնեամեղ
փրկեա ըզմեզ վա անուան քո
Տ րեւմի մերժեր ըզմեզ թողա
ուխտ անուան քո։
Ողորմութեանց քո յաւիտեան
ան տէրծ քո սիրոյ յաւիտէ յաւ
Տ րհներս անձնիմ ըզ տիրա
րհնեցից ըզ տէր կենդ անութ
ան իմոյ։

Իւ ասպաս ասէ։

Փառք յարու Թեանքն տր։

Մէղաղա րեցիցքն առ հնէ

զքեզ զօմ մնուրս կենդա

նու Թեան խմոյ։

Փառք։ Մէղանդարե ցեց մը

զորմել զքեզ զօմ մուուրս։

Փառք։ Մէղանդարեցից մը

կիչփառաւորել զքեզ զօմմն

ուրս կենդանու Թեանխմոյ։

Մ. ղու հայից կերակէ քն ասա

։Ջ։ ան դամ։

Օ մենայն ն ուրս կենաց

խմոց եսմ է դանղանրեցից առ

հնել զքեզ քն մը կէ յաշ

խարհէ։

Տ՟, սաստուրհնեցէք զիմ ծառայ
քին զորո կայք՝ խոստմանն՝ կլ
ամէնթս մշմերոյ։
Ի գիշերի համբարձէք զձեռս
ձեր ի սրբութին և աւրհնեցէք
զՏր։
Եւ ապա սարկաւագն քարոզէ
Սուրբ Խաչս ցեալ քս մեծամ
ուրա խութի աւետօք յարու
թեան տն մերոյ և փրկչին Յի
Քի որ եղև պտուղ և անդրան
իկ ամենն ննջեցելոց խորտակե
աց զզօրութիւնս դժոխոց և ելոյծ
զապականութիւն մահու և ետ յոյս
հաստատուն մերս ամենեցուն
մահն կենդանութեան ամ մնջին
38 խնդ

նդրեսցուք հաւատով խնդր
ցէն մեր մեղ յոհէ ջէ զէ զմեղ
ր ծանեաք արդար ցէ յարութե
ւրոց կերպարանա կեց աւանել
մարմին խոնարհութե մերոյ
ստ նմանու թե մարմնոյ փառ.
ոց իւրոց վէ զէ զայս խոս աւաց
ւ զմեծ և զանճառելի շնորհ
պարգևել սիրելեաց իւրոց
Ճշմարիտն ած յո քս կեցուցող։
Ողորմեա՛ ինձ ած ըստ մեծ ողո
րմութե քում ըստ բա՛ զում գթ
ութե քում քաւեա զանաւրէն
ութիւնս իմ։
Առաւել լուա՛ զիս յ [illegible] աւրէ
նութենէ իմմէ՛ ի մեղաց իմոց
սրբեա՛ զիս 39 զան

Զանաւրէնութիւնս խն
կ՛ս գիտեմ և մեղք իմ առաջի
իմ են յամենայն ժամ:
Քեզ միայն մեղայ տր և չա
առաջի քո արարի:
Որպէս ար դար եղիցես ՚ի բա
նս քո և յաղթող ՚ի դատել քեզ
Անաւրէնութե յղացայ և ՚ի
մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
Դու տր զճշմարտութի սիրե
ցեր զայն յայտս և զծածկեա
լս իմաստութե ամե քո յայտ
նեցեր ինձ:
Ցաւղէ ս՛յխս մշակաւ և սքէ եղ
էց լուա՛ քան զձիւն սպի տակ
եղէց:

ւելի արա ինձ տր զցնծութի
ւն եւ զուրախութիւն եւ ցնծաս
ցեն ոսկերք խոնարհեալք:
Դարձո զերեսս քո ՚ի մեղաց
իմոց զամ՟ան անօրէնութիս իմ
քաւեա յինէն:
Սիրտ սբ հաստատեա յիս ած
եւ հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փոր
ի իմում:
Մի՛ ընկենուր զիս տր յերես
աց քոց եւ զհոգին սբ քո մի՛ հան
եր յինէն:
Տուր ինձ ցնծութի փրկութե
ան հոգով պետ առու թեքով հաստա
տեա զիս:
Ուսուցից անաւրինաց զճանա

41 պ

արհա՛քի և ամբաս ընչաք առ
զդարձցին։

Փրկեա՛ զիս յարենէ ած ա
փրկութե իմոյ ցնծասցէ լեզու
իմ յարդարութեան քում։

Տէ՛րէ զշրթունս իմ բա
ածբերան իմ երգեսցէ զաւր
նութիւնս քո։

Եթէ կամեցեալ էիր պատար
գս մատուցա նէաք բայց ըն
ողջակէզս իսկ ո՛չ հաճեցար

Պատարագ այ հոգի խոնար
սիրտ սբ՛ և զհոգի խոնարհ ած
ո՛չ արհամարհէ։

Բարի արա՛ տր կամաւք քո
զսիովնի և շինեսցին պարիսպ
երուսաղէմի։ 42 յայ

…յնժամ հաճեցիս ընդ պա
…տարագս արդարութեանն ու
…ողջ պատարագս հանցեն՚ ի ս
եղանս քո զուարակս։
…ւարոդ զկնի որոյ. Մեայրն ասաս
…որ կր պատգելիքը ըեզ տր ած մե
…նցեալքս ընդ եր կարութեն
…չէրիս և կան խեալ քս խոսեղ
…իսոս առ վանութե մատուց
…նեմք զատուա ւօտառ զաղօթս
…որ զքեզ զտր ահեւմքեւ զքեն գո
…անեալք որ ար ժանի արարեր
…ըքէշէրս զայս խաղս զութե
…ինցու ցանել և հասանել միջ
…ւամառ ահօտուս ար ժանա
…րեա զմեզտր ան ձառ խոսա

 մա

մանցքոց զոր խոստաց ցար
ելեւացքոց Ճշմար խաղ. ած
քո՛ տո՛րմերկեցուցողըր։

Աւրհնեցէք զՏէր յերկնից
աւրհնեցէք զնա՛ ՚ի բարձանց։
Աւրհնեցէք զնա՛ հրեշտակ
նք՛ աւրհնեցէք զնա՛ ամ զաւ
ութիւքն։
Օրհնեցէք զնա՛ արեգակն
լուսին օրհնեցէք զնա՛ ամ աստ
եղք եւ լոյսք։
Օրհնեցէք զնա՛ երկինք եր
նից ջուրք որ՛ ՚ի վերայ երկնի
օրհնեցէք զանուն նորա։
Օ՛ է նա՛ առաց եւ եղեն հրա

րայց և հաս տաս առ ցանէ:
եցույց զնոսա յաւիտեանս յա
ենից սահմանեդ. և ոչ անց
անէ:
րհնեցէք զՏէր յերկրէ վի
շապք և ա͞մ անդունդք:
ուրև կարկուտ ձիւն և սառ
հողմ և մրրիկ որ առնեն զբ
ան նորա:
րինք և ա͞մ բլուր ձունք ծառ
ղաբք ե րև ամենայնմայրք:
զանքև ա͞մենայնանասունսողուն
ք և նայն Թռ չուն Թեւ ւոր
ագաւորք երկրի զաւուրք ի
եանց իշխանք և ա͞մն դատա
ւորք երկրի:

Սրբխասասարդք և կուսանք
րք և տղայք աւրհնեցէք զ
ուանմն։
Բարձր եղև անուան նորա
յն խոստովանութին նմայ ե
ինս և յերկրի։
Բարձր առնէ տէր զեղջիւր
ժողովրդեան իւրոյ աւր հու
յամ սրբոց նմայ յորդւոցն իս
ողովուրդ որ մերձէ առ տր
Աւրհնեցէք զտր յաւր հ
թի՛ նոր աւրհնութին նմայ
եկեղեցիս սրբոց։
Ուրախ ասցի իէլ յարարիչ
ւր որդիք սիոնի ցնծ ասց
ի թագաւորն իւրեանց։

Օրհնեսցեն զանուն նորա յաւ
նութե̃ սաղմոսիւք և օրհն
թե̃ սաղմոս երգեսցեն նմա։
աճի̃ տր ընդ ժողովուրդ ի
ւր և բարձր առնէ զհեզս
՚ի փրկութե̃։
պարծեսցին սրբքն փառօք և ց
նծասցեն ՚ի հանգիստս իւրեա
ւ բարձր արասցեն զա̃ծ ըեր
... շիւրեանց։
ուր եր սայրեա ՚ի ձեռս ուանց̃
ռնուլ հաստ ւցուա̃ն ՚ի հեթ
անոսաց ՚ի յանդիմանութե̃ ան
ժողովրդոց։
ապել զթ̃ագս ոտս նց̃ կապ
օք զաւր ավարս նց̃ ձեռա

 կապ

կապաւք երկաթեաւ...
Մանկանցդ սաստաստ սաստն ’ի...
որոց փառաւք այսեն ամէ մեր...
Նորա։

Օրհնեցէք զնա ’ի խորս ութ...
նորա ւօրհնեցէք զնա ’ի հ...
սաստութե ’ի զօրութե նորա...

Աւրհնեցէք զնա ’ի զօր ութ...
նորա օրհնեցէք զնա ’ի բազ...
մեծութե նորա։

Աւրհնեցէք զնա ձայն...
փողու թե օրհնեցէք զն...
սաղմոսիւք և օրհնութբ։

Աւրհնեցէք զնա ցնծ ութ...
դմբեցէք զնա ու քնարութբ։

Օրհնեցէք զնա ’ի բարանս բ...

…ք գովեցէք զնոյ 'ի բարբառա-
լսելի։
…օրհնեցէք զնա 'ի ձայն փող
…ւթեանն Հոգ. իւրոյ օրհնեցէք զաստուծ։
…որք էք եւ յերկրաւորս իմեւեղ
…ւեր 'ի խառն հօրիմոյ արած էք
զխաշ իմս հօրիմոյ։
Ձեռք իմ արարին սաղմոսար
…ն եւ մատունք իմ կազմեցին զ-
ործ 'ի օրհնութեան։
…ակար. ո՞ սպառ մնացէ զայս
…ն իմ ում իմքնին տէր նախկրաւն
ցէ զնամ։
…ու առաքեաց տէր զհրեշտակ
…ւր եւ համբարձ զիս 'ի հօտէ
…ա շանց հօր իմոյ եւ օծ զիս
✠ ✠ ✠ 42 յ…

յօ ծ ո ւ մն իւ որյ իւ րոյ

Եղբայրք իմ մեծ ամեծքն
գեղեցիկք և ոչ հաւնեցա
ընդ նորամ մեր։

Այլ ես ընդ յառաջ այլազգ
ոյն և նզով եցի զկուռս անօրէն։
Զանի զոու սերն 'ի մանեկ
հատեք զգլուխն որին և բարձ
զնախատինս յորդւոցն իսրայէլի
Լուբմեղ մր լուբմեղ մծ այլ
ողորմուԹք եղԹու Թե քո՛ կ
այեմ յաղաղածս քո՛ մարգա
էր մր բարեխօսուԹե։

Օրհնութիւն փառաց Մ
աւօտող կկասոսնդ իմնւ ոզոլ
անույՂ ՃԾ հայ բաւկե ատոցն

Փառք եւարձուեն ոյն եւ եղ
կեր խաղաղութեան ԹՎՌ
ըն ... Հայոց ... ի
ի. քեզ՝ եւար ձուն Հ
այլ ... ամենայն ... Հ...
դ... եւ զ ... մը զ...
... ... կեր
պատ... ... ...
... ... Հանդերձ ... ...
... ...
... ... Հայոց
ամենայն ... ... Հօր ...
ծին ... ...
... եւ ... Հօր ...

✠✠✠ 2 51

մերս եկու սէնս։ Ողոր մեցայ
քաւր ձեր ըղմեզս աշխարհէ հէ և
արդ, մինկալ զաղմ ընծա մեր։
Մեր. որձա տերունդ այլ մե հօր
տղոր մեայց մեզ։ Ծի դու մ
այնպէ դու միայնէարձրեայես
դու միայն ամէդ մեր յաշխ։ Ո
և հոգւոյ սէրդ երեուն մեծ ընդ
հօր անձն։ Եւ յամէ ժամ ան
նեմք զելեդ աէր և զանեմք զան
ունէրդ քո յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից։ Արժանի
արա տէր զօրս զայս խա զաղու.
Թէ ևատանց մեղաց պահել
մեզ։ Օրհնեալ ես տէր աձ հարցն
մերոց գովեալ և փառաւորեալ

ղէ անուանեցեր յաւէտ տեւանս
ամենն: Մ. Հնեալ տր ուստերեն
կաւք գաւրու թն սքո է կոչնե:
Ն֊ր ապաւէն եղեր մեր ազգէ
յազգս: Նա աղաչեմ տր զոր մեզ
տէրն և բժշկեա զանձնիմ եա
եղայ քեզ: Յայց մեզ տր զոր
ր մութենքո և զերիրութենքո
ութ մեզ տր ողորմութենքո յա
խտ եանն զգործս ձեռաց քոց
ւկան տես աւնեկ տր իմ զ ջեզ
ապաւէնեն իմ ապաւրի ուստեն
ուն եւ զկամսքո զի դու ես ան
իմ ի քէնէ տր աղերսուր կենն դա
ութե և յաւսով յերկնաւց քոց
եւ սանձեսցե զչար նենգեալ
3 53

որ մութիւքն որ քնանայչենդչ
եղէնք փառաքաւորիս․ և երկ
րպագէտութին երկրպագութին հօրև
որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ․ այժմ և
միշտ։ և յաւիտեանս ամէն։
Նաւարոզ կերպակ մարկ և յինանց
Մեծացուք ամենեքեան մեծ
բանութեն որ ողոր մեա։
Որ խաղաղութե ամ աշխարհ
հին հաստատութե սրբոյ եկ
եղեցւոյ որոց աղաչեսցուք։
Որ ամէն ուղղութեան ողորմութեան եպ
խն կրօնաւորաց զորս աղաչեսցուք
Որ հայ րապետութն մերոյ տէրն
եպ իսկոպոսութե հօրոյզոր
զորս ամէ Որ մեր ազատ եա

5 4 քն

ջ յիշատակէ ազգ ազգ ըստ որոցն
մու խառի մանկանց եկեղեցոյ
նոր։ Մ՟ բարեպաշտ Թագ
ւորաց և մ՟ծաւ սերիչ խանաց
օր ավան բույս զօր ազ նոց լի՟
նոր ազամ։ Մ՟ զինորն ամենա
ւոր հնա զան դեց ուացէ այ
սլինց զնմ պատ ակե բազմու նս
իշ նա մեաց զնոր ազամ։ Յա
ղուսեղանց և հայոց մեծոր
կեղոււթե և խչար ծառս այոս
Թե զնոր։ Յղղս Ճանապարհ
որդւաց և նաւորդացխաղաղու
Թը հաւատնե լինաւս հանգիս
տնեբարուԹե զնոր։ Յորժ Հե
ւանդացևնմ վշտացեալց լի

✠✠✠ 4 ՏՏ ԿԹ

ւթ ապրէս ատու զքու թէ զօր…
Տէրս ուխտաւորաց և պատարագ…
բերոց խաչ եկե զեղցի ազ զօր…
աղամ. Տէրս բարէ խառ նու…
թէ օրոց ամէն ըլլոց քաղ ցը…
ութէ և պատարագ սաւատու թեղ…
Ն. Տէրս այսմոցիկ որք մատն…
այլէն իմէոս ան օրին այց ծէր ա…
ու ամէն Քիրք. Տէրս հո զոց…
հանգուցելոց որք զճշ մարդ…
և ու զիւղհա սատամ իքուն ըն…
ցին զօր աղամ. Տէրս մեր կերպ…
զմեղ տրն այ և պահէ լոյ յեր…
եկի եյ անէր և զթ թշնամեաց…
զօր առաջնորդացըն. Ամէն:
Զի դու ես Տէր և զքեզ փառս ևնոր…

...ք զմիտ աղաչեմ ցուցը։ Ո տու
...ու ստաս լուսոյ և զուտ ազնիկա
...րս խաղաղութեան անցուանել
...կաճա։ Ո հրեշտակ խաղաղ
...ութեան պահապանս։
Ո քաղցրութիւն և գթութիւն
յանցանաց։ Ո սուրբ խաչին
...եծ և կարող զօրութիւն։
...րուես մեր բանս մեզ մե բերա
...րել։ Ո սն ձինս մեր եզմի
...նսան առն եյ ամե։ Ողորմեաց
...եզ տէր ամծ մերը մեծի։
Սրբ առաքելոց մգէից եւ տր
կուսանաց։
Ա՞ծ մեծ հզօր փառաւորեալ
...ու սու որիչ սրբոց եւ ն սեռ-Հ

✠✠✠ 5 57 ան

անդուցեալ զձգնաւթին սրբոյ
ստ. ամքէ լոյն բարէ խօս ունի հի
առքեղ տող չէմք։ Նուր տ
և տորս մետ։ Սրան դա՛ դա
ա՛հնա բանին իղա առւց հոդ
ղինացե րինաւորդուարթ նոցի
ար ժամանաւորեալզ մեզ ուղի
փառաւորութե՜ ըննդ սբս քո ե
եր պադել մեծ իևահաւոր տ
ութեդ.քո առղ չէմք։
Ա՛. ըրհնեմք ըղքեզ միաբան ս
րոլ ի յիշա տանկս մկայից.քոյ
որ.ք հետ և օղ.ք եղեն ըռ. ա
զարդ ձա նապար հայ.քոց տ
որվե մեր յան ձն առ. եր զ չա
չարանս խաչի և մահու ն։

...ա տարիչք հաճոյից կամաց
...ծ ութեղ.քո զան ձինս խուրց
...պատաս բա դեցին խվկայութե
...չ մարիա սերոյ քո և բուրեցին
...հոտ անուշից տրոս թեանդ
...ո ալչա չեմք։ Որբեցին զան
...ձինս խուրց տաճար անուանդ
...ումաք բոյ մաքրեալ ք զկիաս
...զկարոհու բղ սիւ ընծեւ ելիւ զիւ
...դ.քովոր բով և դ աստկիցեղեն
...հոգեղինացեր կնաւ որզուար

Թնոց ա։

Որդ հայրապետաց և վարդ

ապետաց։

Նաքնորդք եղեն մեզ ուղէլ
...նացիք խշաւիս աղ բայցա

✠✠✠ 6 59 Թե

Թէ երկնից մեծա պայց ծառա
Զաւհիւ հաւատով և սիրով խ
ընծայեցին զ լոյս մեծ գիտու
Թէ խնկոսն մեր այս չէ մը։
Պահ այս նուԹէ խոր հր դ
քանից և դ որ ծոց մերոց որ քու
Թէ փառ աւորել զամենա ն
գերըրորդ ուԹեր զհայրև զըր
նիւզ՝ ր հոգեղ յան ի տեանս
մեն այս չէ մը։

Որդ մարտիրոսաց և Ծեղն
աւուրաց.

Ըզծընդնու Թէ որ քոց մար տի
ոանցն քարեխօս սածին ան
արեքառոր դեիլ ծյղը չնոր հեա
ընսայ խոր հի զան շարժ ըլ

…պարոու Ծի և պահէ պջեւ հաա
…տաս տառ նմբղե կեղեցեհաս տաս
…նեալ իւրդ հիմնն առաքելոց և
մարգարէից աղաչեմք։
Ողջն ու Թի սրբոց մարտիրո
…սացն բարեխօս ունիմք առ քա
…րե բար որ դնիս ըՅ զի խաղաղաս
…ջին խռովու Թեք դաղարեց
…ին արձակ մունըք Թշնամեաց
…տնկես ցի սէր և արդարու Թի
եյ եկերի աղաւ։
Աղաչ անօք սր քոց մարտիրոս
…սացն տր որ քՁգնեցան ընդ անու
…րնդ քու մ սրբոյնայեաց յերկրպ
…պաղու Թի ժողովեալցս և շնոր
…հեա մեղաց և Թողու Թի և հանմ
…տանեն քամ ին 61 ին

ին ընդդ. սքես ածմ արդա ջեմք:
Աղաչանօք որ ըոց արեամբն
տհասաս կեալ վկայիցն տրոր ք
զանձինս եւ ըն՛տաս ձար մաքրե
ցին հողոյդ. քուն որ ըոյ շնոր
հեալ յերկրի մերում զ-քաղ ցր
խառն օդ. և զուար ձայն զըոյա
առեւ լ ցուծն ածհար կաւոր պի
տոյից մերոց աղաչեմք:
Բարեխօսու՛ե սըր բուհոյ ա՛ծ
ածնին եյով հաննու կոյսէ
տին սըրբոյն սաեփաննոսի նա
խավկայնի սրբոց առաքելոց մա
րգրեից եւ մարտիրոսաց: Նու
որհ՛ք ընկդրնեմ երյուուսաւոր
չին եւ սրբոց վկայիցն որոց այ
62 սորե

ք։ Սորէ յիշատակն։ Նու ածմ սըր
ենոց քոց տէր որք մխացան խնէր
քած ու Թէրլու քոյ յիշէադհոգն
ւնընջէ ցերոց մերցևայց արա
րկ քումզայրս տեանդադորձ
Նու եսատանել զոր դորումն
իրոց եզդործա բարէաց պար
կև եղմ զատա տաս պէս խնդ
րեմք։
Զանձինս մեր և զմիմեանս տն
ոյ։ Ողորմեաց մեզ տէր ած մեր
ըստ մեծի ողոր։
Ի տօնզծննդեանև փոխման
ածածնին և աւետման
և տնին առաջին
Մայր ամէ սքանչելի լուսոյնոյ

զծն ամ̃ յաւիտենից յարակայ[...]
նի. քում կրեցեր և ցն ծնութ[...]
աշխարհի ծննար զչանն աղեծ[...]

աղաչեմք։

Աղաչեա վ̃ն մեր զաւուր քէն զ[...]
արժանացեալն աղեծ որ խոնար[...]
հեցաւ ի հայրական ծոցոյ եաւ[...]
մաւ միծ լոյս մարդ կայծն բն[...]
ու թես առնել խաղաղ ղութ[...]
յերկինս և յերկրի աղաչեմք։

Աղաչեմ։ Ներել մեզ անսաւ[...]
առնել զլյան ցանս մեր և աւ[...]
օգնականութ ընդ դժնես կայ[...]
լինել հակ առ. ակա մար ան[...]
կայս առ թագւն աղաչեմք։

Աղաչեմ։ ողորմեա ցեն պատուէր[...]

6 4 աղ[...]

...ունք դադարեսցին արձակ
...ունք ք թշնամեաց անկեալք
...ներ եւ արդարութիւն եր կրկ

աղաչեմք։

Աղաչեմ առ ձեզ ցուցանել մեր
...կինն րում դքաղ ցր բղ խառ-
...ն աղբեր բաց զուռ ատ պղտղա
...ներ ութն բու այց եւ ապըն կոց
...ուն բուարձայն լինել մն հար
...կան որպիսոյ լցմն բոցապաչեմք

Աղաչեմ զի միա բանես ցն զէկ
...րղ ցն իւր սէ շինեալ խմբ հե
...ն տուապէլոց եւ մար դարձից
...պահել անպարատ մինչեւ յօր եր
...ել յդաւանն եւ նոր ըղ առա-

ջեմ։

Աղաչեմ զմիածին քո զոր ղին
և մեր հողոյն հանգուցելոց
ընդունել յարքայութե երկ
նից և տապանան և բաժինն ընդ
սրբս ամ աղաչեմք։
Եւ աստուածել զորդ որոսմի
սիրոյ։ Ո անձինս մեր և զմիմ
անձն ամն այ։
Ողոր մեաց մեզ տր ած մեր ըստ
մեծի ողորմութե քում մ
ացուք ամենեքեան միաբան
Թէ տր ողորմեա տր ողորմ։
Քարոզ պահոց։
Փառաւորեսցուք զամենա
ածածին զմայր տն մերոյ յիսք
քհանայական զնմանէ որպահ

ցըղմեզ խաղաղութբ եղիցի
ն յայսմիկ և առաջնորդեաց
դ կեսաւ արդէ եղյս խնահու
է կիկեանս յապականու Թե
է յանաս ապականու Թէանդխա
Թենէ եղխաու Թէ Ճշմարտ
Թե եւ րոյ ապաչէսցուք՚ի
մանէ զէ զեր կարու Թե առ
ջէ անս խաղաղու Թբ և նմ
ադեւ րգուարդ ու Թեաղաս
անցուցանել իմինջ և պարս
եայ պահեսցէ ըղ ծայլ
րդս ամծայ իմ զօրու Թեն
իէր ամի քարեր սրու Թեն
րով իշխան ու Թե ան ոնի
րարածոց էւրոց ամենակալ

67 ամ

տէր ածմեր կեցուսցէ և ողո
մեզի։ Յիշեսջիք և զմանձնեւ
զքօքզատիատչէ ցէք։ Սաուօ
ս լուսոյ և զատուածկաօրս խա
ատրուԹէանցուց անէ հանճա
Ս հե շատակ։ Ս քանճութի
Ս սրբոյ։ Խոսէ։ Ս ան ձկ
մեր։ Որոր մեաց մեզ տր ած
Սեան ձլիօրերն խաչեցարաս
Ս աակհն միջև ի համբարցու
մն յարեարաս։ համբարցում
նմիջև ի հոգեգա լու ան եկ
և հանդե աստուածբեան ան
Ս արդեոր շաբաթ յիրկու
խաչեցարասան կիրակօրէն մ
ջև ֆշարթ յառ նեցարէ թ
68 ր

րը լեր ինա ։ Մ. ծ ածնի
ւրբաթ երեկուն է խաչեցար
կաւ կիրակիօրէն մինչև Թ օր եկ
ղի միխոււ Ռ մօրքո և կուսին ։
Մէ խաչի շաբաթ Թօրէն մինչև
ան ուս կիրակին է խաչեցա
կուս. Ա առաքայ շաբաթ Թօրն
ամ կիրակիօրն է խաչեցար
։ Զուր ա ուրհնեայն Թա
ակս օրոնքն Թ յառնեցարմա։
մէ ած մէ և հզօր ոչէ նմանահ
ն խաչեցար մեռեր որպէս մաս
ւէլ ։ Փառ աւռ զեայ եօրհ
այ մէշո մէ կոյս ած ածինմե
ամ մայր քոյ միաբանողնչեանն
րոյ ծըոք այմեր փրկիչ ըեան
փրկձու․ 69 Թե

Թէնէ և յամ վասանէկից մեռոյ
Ս՟ ըստ եր կրկնելոյ տն՟ ոչ ծայ
առաջուչ ամենայն մեռոց քարոզեսցուք
Թէ՞ տէր Տէր աՏէրն իշխանե
եկն մեր աղօրման Թէ և ղ
ւԹէ տն՟ ոչ ամենակալ
Ն՞ հու Թէ ... փառաքօրհնութ
և հոգւոյն։
Ւ՞ օրհնեցէք մանկունք զ
և ամ՞ օրհնեցէք զանուն տն՟։
Ե՟ ղիցի անուն տն՟ օրհնեալ
յայսմհետէ մինչև յաւ
եան։
Յարևելից մինչ ՚ մուտս ար
ու ամ՞ օրհնեալ է անուն տն՟։
Բարձր է ի վերայ ամենայն
— ԴՕ

...ր երկրի իմանեն փառաքնութ։
Ո՛վ Տէր Աստուած մեր՝ Երբարձու
...ր բանսկեալ զխոնարհս առնէ
երկրիս եւ երկրիս։
Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ
եւ բարձր առնէ զտառապեալս
ի յաղբեաց։
...ստուցանէ զնոսա ընդ իշխանս
...ր իշխանս ժողովրդեան իւ
րոյ։
Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան
...ն ուրախ առնէ մայր որդւոց
...ւ օրհնութեամբ։
Փա՛ռք Լո՛յս ան՛ճառ յաւիտեանս
անցն ամէն։
...րն խաղաղութեան յանձնեալ

...ա

խաչհի և հաս տատութե սր
ոյ եկեղեցոյ զսր՟բ առաքելեն ցու
սասա սցուք ամենքն միաբ անուն

Թ՟ե տէ՟ր ողո՟ր տէ՟ր ողոր:

Վերականի այս ամօյն ղեցյն ամենա
ամենօրհն յայսմ հետ ...ինչ յա
խոստանալով յօրհնեցման կու
զտէրը լոմանաստ... յ նորա սան

Ծնեալ ամէ՟:

Սրբասատեզծ եալ րանեն յան
ից խս կրլ բան նշեր կենա երկ
կց Եզերկ նայնն զօրս ան մա
մնոց իմա նալեաց լն զգուայրի
նոց և ըզգացի տարեոց ...րա
հակառա կաց մեա րանեց
...ն հս...բանիւ երր

7-2 ...

...րութիւնն անճառ եղե·
...րէք որ բերան մի ոչ ութե
...կով լինութեան ծութելյան որ
...անե զաւրաւոր չարկան առաց լինել
...յլե ղակկան զոր եւ ծաղկեայ յօ
...րեաս աղին միաշաբաթ կիւրա
...կէին որով յանձնա·   Բա
...րու նօրէն բացատրես ցուք զծ
...ած կեաւ խոր հուրդն ծանից
...ուք զէ լոյսն անմաես խման ալե
...մաքուր հո գոցանես անելի խա
...ոյն ծաղկեաց միաշաբաթ մեզ
յարութե սբ ճառագայթ եկ
...այ.ք միրկեալ բնոր զըւարթեաց
...նտուք աձուեթ եյարուցելոյն·
Մեռուր սեռով խոնարհ եղար
✠✠✠✠ 73 եկ

եւերբ կուսԹին մեզ մարդ մեռա ցաւ
նովլին մարդ մեռալ ըն խրա չեց ար
իզ. եր եր զմանն մահու եղար այ
որ յարկանր ուծա բարի հրէշա
ակաց քարոզ զէյար եկայ ջերկ
եալք:
Ն ըներէցար Խնկա բեռերցն յող
ցն կենաց ուրա խայից եւ ե
ինն դավեն եա աւապէրցմա
ամեկցար ժամ ազզյ զմեզ ըն
նովին զբեզ առ սամեւ յորն
վերջին եկայ քփրկեալք:
Մեռանին որ դեկ քարԹէք հար
սին լուայ ռուբաւեսեւ եԹե
մեսայն քո յաջորուցէա յաղ
եալ մահու իշխանուԹե զայ

պղտան կեղ չեւղ փառա. օք եղին
յաստ ամիլ պղծնեալ զա ըթիւք
երգեա երգենոր յար ույց եղյն
նըմ ըեյծ կենացպղծարյին
խնդրեսցուք հաւատով միա
բանիւ. Թէ խնդրեն զի պղտոր մու
Թէզ շընոր հան խաւ արար ացէ
խղճ մեր նշըն ամենակալն կեցո
Տուկք ծ է խոստովանու. Թն
մանաւանդ Թագաւորին:
Տէր ամենակալ Ած արարչահամ
ու խնամակալ յանիւ բանի զամէ
ակի նզ արարչացոց ամենակալ
որ Թող զմեղս իմ:
Որ աղաւթեր զեր ըկհնո Էզեըկ
երկնաւոր ամենայն զաւրութեն Տեառն ամեն
✠✠✠✠ 2 75

Որ կապեցեր զծով բանիւ հր
ամանաւ քով փակեցեր զխո
րս կնքեցեր ահաւոր եւ փառ
աւորեալ անուամբ քո անձն.
Որ ամենայն ինչ սարսէ եւ դ
ողայ յերեսաց մեծի զօրութե
քո անձին:
Զի անբաւ է մեծվայելչութիւն փա
ռաց սրբութեան քո անտանելի
բարկութիւն սպառնալեաց քոց
՚ի վերայ մեղաւորաց անչափե
անքննին են ողորմութիւնք աւ
ետեաց քոց:
Դու ես Տէր բարձրեալ գթած
երկայնամիտ բազումողորմ եւ
զղջացեալ ՚ի վերայ չարեաց մա

 րդկ

Պահպանեա՛ զեկեղեցի առաքելական
ութե՛ կամն սրբարարացն անք
ահաւոր խռահանյ յանկերայ
որ ք ո՛չ մեղան քեզ:
Այլ եղելոյ առաքելարանն ի մեզ
իմ մեղանօրէն ղեկմերյ ամենի
քան զամենայն ոլոր և բազմանց
ան անօրէնութե՛ք իմ:
Զեմ արժանի հայել ևսևս
անել զգարձութեա՛ երկնից
'ի բազմութենէ անօրէնութե՛
իմոյ անձնական
Որսացեալ եմ ես 'ի բռնութ
ենէ կապանաց երկաթից և ոչ
գտանեմ հանգիստ
Սարկացուցի զզայրանսութե
✠✠✠✠ 3 77 և

եւ չիք առ այնմ զոյ ապաշխարել կամ
զմեղացն պատուհաս եւ բժշկանցու.
ցի զգաստութեան ամենայն.

Լու աղօթք իմ խոստովանեցուցանե
եմ ձեռնուրեալ տերկոյ եւ խնդրեմ
եմ կեցուցումն թեժ քում.

Ա՛ւասիկ մեղայ եղանակաւորեմ
ութիւն իմ ես իմաստ գիտեմ
ամենայն.

Ա՛մենակալ եւ խնամակալ Տէր
ողորմեա թողութեան կարօղ
սանկեր զիս քոյ ամենակալութե
նիւ.

Ո՛վ յաւիտեան բարերար
իմաստուն ինձ շնորհեա իմ
...

78 ընդ

ընդ իշխանս ՚ի ներքոյ երկրի
շարժեսցք անձնականս։
Ո խորհ. մեծ մեծ ապաշխարող
ողացեալս յիացուցչաւորելոցն
թիւ քո ոչ անհասանելի եւ մեծն
Կեցուցես զիս ըստ բազում
ողորմութե քում. Մի եւ Եօրհնեց
հօգ. զեր զ զանձնանայնաս. ու քու կեն
ազգի մօց։
Ո քեզ տէր օրհնեմք ամենազօրաւոր
թուեւք եր կենցաքն եւ դառաք
յաւիտեանս ամէն։
Զղջեմ եւ խնդրեմ ՚ի քէն տէր
թող ինձ զմեղս իմ։
Աստուած ողորմեա ողորմեա ինձ
Եւ քաւեա զիս զմեղաւորս։

Ա՛ծ գթա՛ յիս 'ի մեղուցեալ
ծառայս և ողորմեա՛ ինձ բազ
մամեղիս.

Ա՛մենօրհնեալ սրբուհի և
միշտ կոյս ա՛ծածին մարիամ
բարէխօսեա առ ա՛ծ ըվասն իմ
մեղաւորիս Ա՛մենայն սրբ՛ք ա՛յ
բարէխօսեցէք առ հայրն յեր
կինս վասն մեր մեղաւորացս:

Ո՜վ տէրունի ա՛յ ամենակալ ընկ
ալ զաղաչանս մեր զի 'ի քեզ են
ապաւինեալ անձինք մեր:

Յաղթող զօրութ՛բ ք՛ո և կեն
դանարար և պատուական խա
չիւ քո՛ պահպանեա զմեզ:

Ա՛ռաքեա տ՛ր զհրեշտակ խա

պարզութե՛ քո՛ որ եկեալ պատճ
եացն զմեզ անխառնելս ՚ի խառնակ
և՚ խռովչելոց։
Եւ մարդասիրութե՛ քո՛ յիշ
եալ զմեզ ո՛ր յիշեալ զմեզ յոր
ժամ գաս արքայութե՛ քո՛ և
ողորմեաց մեզ։
Ընկեա՛լ զա ամեն եղբեանն խոս
տովանութե՛ աստուածպաշտութե
հաւատով զյոյսմիածնի որդւոյ
նոյ ողիցուք խաղաղութեր խնդր
եւ ով լինիանեք զքաւութե՛ և զ
թողութե՛ յանցանացներոց վ
անեցի նա խաբենեա խաղախնամ
ողն ամծ յաւիտ ենա կանկոցն
կնե կանաւ հօր որոկեր ղապա
✠✠✠✠ ջ 8ւ ճա

Ծս և տանց զինքն լինել քաւ
կէ մեղաց յոյժ ապաշխարո
ղաց շնորհելով զհանդ. կ՛ տտ ար
խստակեաց ընդ ունելով զծանր
ապաշխարութեան քանզի զատ ծ անձնաւս
մեղօք յանդիմանեալ Թէ քառակի Թ
Ո՛րդէ Կայենք անմիտքեան խօն
արհեալ անձամբ ընկեալ որ
տիւ անկցուք և լալոյ ցուք ստ
աշխատեն աղաւթելով մերոյ գի անց
ուցց խնդրել զերջանուն կատ
ու հասան յանցանացն որոց բերե
Թ ընդեւ ողջ. անձնց Ն անեկց կմ
ացու նկնոր դր այլ. խլս տա զա
զմնողութե։ Նայելոյ ինձայն ար
ուԹեց կանցԹ աղ տՃոր կմ Եւ անձ
կմ։ 8 2 ան

Իսկ զքեզ աղաչեմ տէր ընդդ. աս
աՃօղս լուսոյն ծայրին խնում
ընդ ատ աՃօղս պղծութեան դէպ
յանդիման Ն լինել յատ. քեզ մեծ։
Ո՛չ Թէ զոր մեծ կամիս զանօր
էուդ և ոչ ընդակլն ատ քեզ
չար. ք և անօրէն. ք մի՛ ընդակեաց
ին աստուծոյ ասողաց։
Ն՛աեցեր զայնոսիկ որդ. ործեն
զանօրէնութ Թիկորդ. աստեսցս
մնեսեան ոյ. ք խօսին ոու. ա։
Ո այր արինմաՀերդնդնեդ
աՃոր պերծ աունեսդ. ու. տէր այ
յես լսա քսագում որորմու Թե
քում մեծեցի՛ ատնաԾքն էրկիր այս
դէց՛ խաստՃար սէ. քն էրկնե դեն
քն։ ✠✠✠✠ ճ 8; առ

Տր առաջնորդեա ինձ արդ-
արութե քում վասն թշնամեա-
ց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ
զճանապարհս քո։
Զի ո՛չ գոյ ի բերանս նոցա ճշմար
տութի եւ սիրտ նոցա նանր
եալք են։
Որպէս գերեզման բացեալ կոկ
որդ նց եւ լեզուօք իւրեանցն
նենգաւորք եղեն։
Դատեա զնոսա Ած զի անկց
ին ի խորհրդոց իւրեանց ըստ
բազում ամբարշտութե նց
մերժեա զնս զի դառնացուց
ին զքեզ։
Ուրախ լիցին ամենեքեան որ

յուսացեալ են ՚ի քեզ յաւիտ-
եանս ցնծասցեն և բնակեսցես
դու ՚ի նոսա:
Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք
անուան քո՛ զի օրհնեսցես դու
զարդարն տէր որպէս զինու հաճու-
Թե քո՛ պսակեցեր զմեզ:
Լցաք առաւօտու ողորմու Թե
քո՛վ ցնծացաք և ուրախ եղաք
զամենայն աւուրս կենաց
մերոց:
Ուրախ եղաք փոխանակ աւու-
րցն յորս խոնարհ արարեր զմեզ
և ամացն յորս տեսաք զչար
չարանս:
Հայեա՛ տէր ՚ի ծառայս քո՛ և
Ց ՚ի

Եզգործս ձեռաց քոց ՚ի տառաջն
որդեգրեալ որդւոց նորածնելոց եղեցելոց
[illegible] ՚ի [illegible]։
Օ զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ
արարիչդ մեր զգործս ձեռաց
մերոց աջողեա ՚ի մեզ։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր
Տէր լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո ՚ի լուր ձայ
նի աղօթից իմոց։
Եթէ զանօրէնութիս քննես
Տէր Տէր ո կարասցէ կեալ առաջի
քո զի ՚ի քեզ է քաւութիւն։
Վասն անուան քո համբերեր
՚ի Տէր համբերեր անձն իմ բանի
քում յուսացաւ անձն իմ ՚ի Տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչև յե
րեկոյ ՚ի պահէ առաւօտու յու
սասցի իսրայէլ ՚ի տր։ Զի ՚ի տե
րէ ողորմութիւն և բազում են առ նմա փրկու
թիւնք։ Փրկեսցէ զիսրայէլ յամե
նայն անօրէնութեանց։ Լսելի արա ինձ ընդ
առաւօտս զողորմութիւն քո զի
ես ՚ի քեզ յուսացայ։
Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր գնա
ցից զի առ քեզ տր համբարձի
զանձն իմ։
Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց
տր զի առ քեզ ապաւինեցի իմ ապ
աւէն։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո զի
դու ես ած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդես
ցէ ինձ յերկիր ուղիղ:
Վասն անուան քո Տէր կեցուսց
ես զիս արդարութեամբ քով Հան
ցես ի նեղութենէ զանձն իմ:
Ողորմութեամբ քով սատակեսց
ես զթշնամիս իմ եւ կորուսցես
զամ՟ նեղիչս անձին իմոյ զի ես
ծառայ քո եմ:
Ա՟ծ յանուան քում կեցո զիս
և՛ իզօրութեան քում մեծ արա
զիս:
Ա՟ծ լուր աղօթից իմոց ունկն
դիր բանից բերանոյ իմոյ:
Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ
եւ հզօրք խնդրեցին զանձն իմ
88 և

եւ՛ջ Հաստատութեան զ-քեզ մեծ
առաջի իւրեանց:

Ահա ած օգնական իմ է. Տէր
ընդունելի Հոգւոյ իմոյ:

Դարձուցանել զ չարիս ՚ի Թ
շնամիսն իմ. ըստ ճշմարտու Թե
քովսատակեսցես զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարա
գս մատուցից քեզ խոստովան
եղէց անուան քում Տէր զի
բարի է:

Զամ նեղութենէ իմմէ փրկեց
եր զիս և ՚ի Թշնամիս իմ ես
եա ակն իմ:

Ունկն դիր լուիցես ած զձայն
աղօթից իմոց խնդրուածոց ըզ

89 զըւ-

զունկն իւր առա իս նմա զոգէ
տուրս իմ կարօղ ողորմութեան:
Ը ընծայեցի զինեն երկրպագութե միա
հու՛ և վերջոյ դժոխոց զամեն
ազգիս:
Ո ներողութե՛ և զանձկալութե՛
դատիրս զանձնանքն անմկարօղ այցի:
Մ տէր փրկեա զանձն իմ որոր
մած տեծ մեր որորմի նալահէ
զտօլալայս տէր:
Լ ու խոստովանիմ և տէր կեցոյց
զիս դառնքն անձն իմ՝ ի հանդերձ
ու քո՛ զի տէր օգնեաց ինձ:
Փ ընկեցցես զանձն իմ՝ ի մահու ա
նել զաշս իմ յաստուածութենէ և զո
ասիմ՝ ի կայթա զորութենէ հ
90 ամ

հաճոյ եղէց առաջի տն յերկ
րին կենդանեաց:
Հաւատացի զոր եւ խօսեցայ
եւ ես խոնարհեցայ յոյժ:
Ես ասացի՝ ի զարմանալ իմում
Թէ ամ մարդ սուտ է:
Զինչ տաց տրիտուր տն ընդ
ամենայնի զոր ետ ինձ:
Զբաժակ փրկութեան ընկալայց
եւ զանուն տն կարդացից:
Զուխտս իմ տն տաց առաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա:
Պատուական առաջի տն մահ
սրբոց իւրոց ո՛ տր ես ծառայ
քո եւ որդի աղախնոյ քոյ
Հատեր զկապանս իմ քեզ մա

տուեցից պատարագս. որ Հօր
թէ եւ զանձնուն ամն կարողացից
Օ աղօթս իմ ամն տայց տուա
զի ամմ ժողովրդեան նորա ՚ իզ
առաջի ատեանին եւ ՚իմս զրին եւ
առ պատրկն
Օրհնեցէք զտէր ամմ ազգք
գովեցէք զնա ամմ ժողովրդու
ալլ:
Օ զօրացաւ ողորմութիւն նր ՚ի վ
եւ ճշմարտութի տն մն
մնայ յաւիտեան
Ած յանուն քում կեցո զիս
եւ ՚ի զօրութե քումով ար
Խնձ. յառաջիկայ գրած
Տէր զօրութե ծառայի քո
92 կե

ցոյ զորդն աղախնոյ քոյ և ա
րմ առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիքն իմ և ամաչես
ցեն զի դու տր օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս։
Օ կնի սղն քրդէ։ Մ ղաչես
ցուք զամենակալն ած զերկայն
պանեցուսցէ ղժ ողորմութբս
իւ ըրնդ հոլանեաւ ով և պաս
ուանկանիս աշիւ նիւրով խխաղ
ղաստւթե ամենակալոր ածմ
կեցուսցէ և ողորմեսցի։
Յիշեա տր զպաշտօնե այսքող
ծընօղմնմբ րզվրդւս զերզբարս
ղընկեբրս զկերակրեալս զուխա
ուորսաղե պլր հորդս զհանդու

ցէ չս զվաստակաւորս զկատա
ովանոցս զապաշխարօղս զզե
ղեա զհիւանդս զննջեցեալս զեկ
խանես զչարչարանօք զզեա ըն զա
րա զԹշնամիս զաստեղծս եւ որ
ողորմու խնդրեցին մեզ ի համատամ:
Ի սորոդ մարմնոյ ամաց Աէջ
զհնտաւորօքն տղայաբերոցուք զմե
ոքքզպաքօսն պասքանեցին նեղու
Եցն հեքեքեցին լուանդենեն
ըկնայնն անԹառ առ նպաստկաց
նաբժանելդեն:
Աղօթիւք նոցա և բարեխօս
ութ է մեզ ողորմեսցի:
Ամենակալ տէր ամէն մեր կեցո
և ողոր:

Տպեցաւ ժամու եւ պարզաս
ամսոյն մարտի 'ի Թուին Հայոց
ՌՃԼ Գ. յերկրին Հօլանդայ
'ի քաղաքին Ամսթերտամ ձեռամբ
ուեանին աստուածացաւ յօրհն
ութեան Ն։ 'Ի Հայրապետութեան Տեառն
Յակոբայ Սրբազան կաթողիկոսի
ւանկառոյց մեծ աթոռոյն էջմի
ածնի։ Ամենայն որք հանդի
պիքս մայրեշէնցիս քառաքս շնոր
արմաթ երանէր հանդուցեալ
եղինի որոյ գիւրեմաս եւ զանար
ժամն երեւանցի դ լէՃԵնց ար
եւոխանգլխութեր եղբայր ոսկանն
վարդապետ տէր աստուածին ք
որ ած ողորմեալ նմա եւ մեզ

9 ս ու

առին զնա մերձ առաջի այգին նոր եւ։
Մ՛ծն տվիծեալ յերուսաղէմ և
մեզ յեկեղեցիս ողորմեացի սու.
Հաստատուն՝ ի հիւ. ս ամենայն մերայր
առնաւմն ի քրիստոս ամէն։